

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 131 | september 2013 | pris 20 kr

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 131 September 2013

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Per Hernmar, Jan-Erik Gustafsson,

Ulf Karlström, Eva-Britt Svensson,

Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@nejtilleu.se

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

e-post: kansli@nejtilleu.se

webbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i december 2013

Manusstopp 15 November 2013

Tryck: Litorapid Media AB

Göteborg 2013

LEDARE

Tio år av åtstramningspolitik

DEN 14 SEPTEMBER ÄR DET TIO ÅR sedan den segerrika folkomröstningen om EMU. Det var en seger som gav eko ute i Europa, knappt två år efter euromynt och eurosedlar infördes 1 januari 2002. "Det var en grym örfil åt hela den finansiella eliten i Sverige (...) Sverige klövs horisontellt mellan de där upp och de där nere, mellan eliten och folket" skrev till exempel den franska högertidningen *Le Figaro*.

Jan-Erik Gustafsson är ordförande i Folkrörelsen Nej till EU

försvinna. Bland de unga, kvinnor, personal i tjänstesektorn och LO-anslutna röstade 65 procent nej.

FLERA OPINIONSUNDERSÖKNINGAR VISAR att minst 8 av 10 skulle rösta nej till euron om vi hade en ny folkomröstning. Det är bara EU-nämndens ordförande Carl B Hamilton och hans fundamentalistiska vänner i Folkpartiet, som idag öppet förespråkar en EMU-anslutning.

Sverige utanför euron har naturligt påverkats av den finansiella, ekonomiska och politiska kris och den efterföljande åtstramnings- och nedskärningspolitiken efter Leman-Brothers fall 2008.

Men riksbanksfullmäktige har åtminstone kvar möjligheten att driva en självständig räntepolitik, och arbetslösheten är antagligen flera tio-tusentals lägre trots en förödande officiell arbetslöshet på 9 procent och en ungdomsarbetslöshet upp till 25 procent.

Istället är det framförallt de sydeuropeiska euroländerna och Irland som har "missgynnats" ef-

ter Leman Brothers. När krisen väl utlöstes visade sig eurons inneboende svagheter. I nyligen publicerad och uppmärksam rapport har akademikerna Heiner Flassback och Costas Lapavistas gjort mos av euron. De skriver att inget akademiskt försök sedan i början av 1960-talet har lyckats definiera ett optimalt valutaområde som euron förutsätter.

MED EURON HAR TYSKLAND TAGIT PÅ SIG rollen som ankaret i EMU-systemet, och beslutsfattandet om penningpolitiken, inklusive räntepolitiken, har genomförts på Tysklands villkor utan att ta hänsyn till kraven i enskilda länder i sin helhet.

De menar att europolitikerna förbisett utveckling av enhetslönekostnaden (lönekostnaden per capita) som den bästa indikatorn för att euroländerna följer det gemensamt uppsatta inflationsmålet om 2 procent som EMU som ett optimalt valutaområde förutsätter. Genom lönedepressning i Tyskland har enhetslönekostnaden i praktiken legat stilla sedan 1999, medan denna för de sydeuropeiska euroländerna inklusive Frankrike legat över inflationens utveckling.

Detta har lett till att Tyskland har ackumulerat växande handelsfördelar, men andra länder upplever direkta nackdelar. En vara som 1999 såldes till samma pris i alla euroländer kunde Tyskland 2010 sälja till i genomsnitt 25 procent lägre pris än i andra euroländer utan att det påverkade vinstmarginalerna för tyska företag.

MED SÅDANA OBALANSER FÖRUTSPÅR Flassbach och Lapavistas att eurosystelet går mot sin upplösning. De ekonomiska, sociala och politiska kostnaderna för enskilda euroländer att genomgå åtstramnings- och nedskärningspolitikens stålbad som dikteras av Trojkan (EU-kommissionen, ECB och IMF) för att enligt kanslern Angela Merkel och merparten av EU-etablissemangen "till varje pris rädda euron", och hålla Tyskland under armarna kommer att bli för stora.

[klipp & kommentarer]

Sänkta skatter eller välfärd?

Före valet 2006 låg staten utgifter på ungefär 33 procent av BNP. Valåret 2014 kommer de att ligga på under 27 procent, enligt finansminister Anders Borgs prognoser. Skillnaden i pengar är då 267 miljarder kronor. Eller ungefär en fjärdedel av hela statsbudgeten. Statsminister Fredrik Reinfeldt berättade i sitt sommartal i Gustavsberg att han vill sänka skatterna med ytterligare 16 miljarder kronor.

Är det inte vettigare att satsa pengarna på skola, vård och omsorg som, helt i linje med den rådande EU-politiken, raserats sedan Reinfeldt och Borg kom till makten 2006?

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Korruptionen består i Grekland

Greklands finansminister Yannis Stournaras har uppmanat chefen för de grekiska privatiseringarna, Stelios Stavridis, att avgå, rapporterar Bloomberg News.

Kravet kom efter mediareporter om att Stelios Stavridis flugit i ett privat flygplan som ägs av en investerare som nyligen köpt ett statligt företag.

Den offentliga sektorn har minskat radikalt sedan EU och IMF tog över makten i Grekland, men korruptionen består.

Ska vi avskaffa riksdagen?

TCO kommer nu med ytterligare fakta så att EU-kommissionen ska kunna väcka åtal mot Sverige för brott mot EU:s regler om skydd för visstidsanställda: 65.000 människor har arbetat på olika korta anställningar hos samma arbetsgivare i mer än fem år.

– Visstidsanställningar behövs

och är ofta en väg in på arbetsmarknaden. Men att 65.000 människor har arbetat mer än fem år hos samma arbetsgivare på olika korta anställningar visar att visstidsanställningar missbrukas. Det vill vi förhindra, säger Eva Nordmark, ordförande i TCO i ett pressmeddelande.

TCO har rätt i sak, men att begära hjälp av den odemokratiska EU-kommissionen för att riva upp beslut fattade av den folkvalda riksdagen är principiellt åt helvete. Driv frågan i nästa års valrörelse istället. Eller vill TCO avskaffa riksdagen?

GÖSTA TORSTENSSON

6 procent vill sänka skatten

Inför moderatledarens sommartal hade Miljöpartiet förberett sig genom att beställa en opinionsundersökning om ett femte

jobbskatteavdrag. I undersökningen, där Novus lät 1007 personer välja mellan sex alternativ, svarade bara 6 procent att de vill prioritera ett nytt jobbskatteavdrag i höstens budget. 30 procent vill hellre se mer resurser till sjukvården och 29 procent mer resurser till skolan.

Pengar är viktigast av allt

EU:s utrikesministrar beslutade nyligen att upphöra med "viss vapenexport" till Egypten, men införde inga begränsningar på annan handel till landet.

"Vi fördömer kraftfullt allt våldsagerande och vi anser att den senaste tidens agerande från militären har varit oproportionerligt. Alla medlemsstater känner att de vill fortsätta att stötta Egyptens folk och därför har vi beslutat att fortsätta med ut-

vecklingsstöd", sade EU:s utrikespolitiska chef Catherine Ashton enligt Bloomberg News.

Som vanligt är pengar viktigare än mänskliga rättigheter och annat tjafs för de gamla kolonialmakterna i EU.

EVA-BRITT SVENSSON

EU förebild för Detroit

Under sin storhetstid var Detroit i USA föregångare, menar Jon Weman i en notis på Aftonbladets kultursidor [24 juli]. "Numera verkar det snarare som staden tar över de senaste politiska trenderna från Grekland, övriga europeiska krisländer och i ökande grad resten av EU också; avskaffande av all demokratisk kontroll över ekonomin för att driva igenom radikala nyliberala program, som annars varit omöjliga att få stöd för."

www.robertnyberg.nu

Stefan Löfven försöker vilseleda de egna väljarna

”MED EMU ÖKAR det politiska inflytandet på marknadsens be- kostnad. Det är ett starkt vän- sterargument.” Det sade Stefan Löfven, då vice ordförande i fackförbundet Metall och ordförande i Fackliga röster för Euro- pa, i LO-tidningen den 9 maj 2003. ”Idag styr marknaden över ränta och valuta. Jag är för- vånad att de som säger sig vara vänster och mot EMU försvarar marknadens starka inflytande.”

Löfvens resonemang är märk- ligt på många sätt.

För det första är det dunkelt vad han menar med att markna- den styr över sen svenska räntan. Det är ju riksbanken, närmare bestämt dess direktion, som sät- ter styrräntan (reporäntan) vil- ket i sin tur påverkar markands- räntorna.

Möjligen menar Löfven att riksbanken fungerar odemokra- tiskt, i det att det är politiskt oberoende byråkrater och inte politiskt förtroendevalda som avgör räntenivån. I så fall är det inte svårt att hålla med. Men sa- ken är ju den att penningpoliti- ken har avdemokratiserats som ett viktigt led i anpassningen till EMU. Det var på regeringen Perssons förslag som riksdagen (socialdemokraterna tillsammans med de borgerliga partierna) 1998 beslöt att riksbanken skul- le göras oåtkomlig för politiskt inflytande och att den enväldiga riksbanksdirektionens viktigaste uppgift är att bekämpa inflatio- nen.

ATT DET ÄR MARKNADEN som styr den svenska valutan är korrekt. Ända sedan kronan i november 1992 frigjordes från kopplingen till ecun (eurons föregångare) har kronan haft en flytande väx- lingskurs. Det betyder att det är tillgång och efterfrågan på valu- tamarknaden som från dag till dag, timma till timma bestäm- mer kronkursen. Denna regim har både fördelar och nackdelar. I stort sett hela ekonomkåren är överens om att de senaste deceni- ernas valutapolitik har varit till

fördel för Sverige. Och i stort sett ingen vill i dag försvara det ”ekonomisk-politiska fiasko” (tidningen Affärsvärlden) som ecu-kopplingen, dvs. EU-an- passningen, innebar.

Men visst kan man som de- mokrat tycka att det vore bra med ett större mått av politisk styrning av växelkursen för att till exempel vid ekonomiska kri- ser kunna bedriva en mer ex- pansiv valutapolitik. Men det skulle förutsätta att vi återinför någon form av valutareglering, dvs. begränsningar av kapitalets rörlighet. I dag råder det gräns- lös frihet för kapitalet, eller marknads diktatur om man så vill. Orsaken är att Sverige i an- passning till EU och EMU har avskaffat alla regleringar av valu- ta- och kreditmarknaderna.

För det andra är påståendet att ”EMU ökar det politiska in- flytandet på marknadsens be- kostnad” helt felaktigt. Upp till bevis, Stefan Löfven! På vilket sätt ökar det politiska inflytan- det? På vilket sätt minskar mark- nadens inflytande? Saken är den att om vi går med i EMU så är det inte riksbanken som bestäm- mer räntan, utan den europeiska centralbanken i Frankfurt. ECB har exakt samma nyliberala kon- struktion som den svenska riks- banken. Den är oberoende (arti-

kel 130 i Lissabonfördraget) och uppdraget är att bekämpa infla- tionen (artikel 127 i Lissabon- fördraget). Hur kan då Löfven påstå att det politiska inflytan- det över räntan ökar om Sverige går med i EMU? Det är non- sens. Det är den europeiska cen- tralbanken som utan politisk styrning eller demokratisk kon- troll enväldigt sköter penning-

politiken i EMU-området. Där- emot skulle en svensk EMU- anslutning medföra att vi på- tvingas en räntepolitik som är mer åtstramande än den svenska riksbankens och som inte är ut- formad efter den ekonomiska si- tuationen i Sverige.

HUR ÄR DET DÅ med valutan? Innebär ett medlemskap i EMU ”ökat politiskt inflytande på marknadsens be kostnad” över valutapolitiken som Stefan Löf- ven påstår? Nej! Helt enkelt där- för att euron, precis som kronan, har en flytande växelkurs i för- hållande till andra valutor. Det är tillgång och efterfrågan på marknaden som bestämmer eu- rons värde. Några möjligheter till politisk styrning (devalvering eller revalvering) av euron finns följaktligen inte. Hur kan Löf- ven då påstå att det politiska in- flytandet över valutan ökar om Sverige går med i EMU? Beror det på okunskap eller var det ett medvetet försök att försöka vilse- leda svenska folket inför folkom- röstningen i september 2003?

GÖSTA TORSTENSSON

EU vill sänka lönerna

EU-KOMMISSIONEN OCH IMF, In- ternationella valutafonden, upp- manar Spanien att sänka landets löner med 10 procent. Det utta- lade syftet är att förbättra kon- kurrenskraften och skapa fler ar- betstillfällen. Åtgärden liknar de ekonomiska stälbad (nationale- konomerna kallar det intern de- valvering) som Lettland, Est- land, Irland och Grekland tvingats göra, och som enligt många bedömare slagit hårt mot breda grupper och lämnat om- fattande fattigdom i sina spår.

För drygt ett år sedan uppma- nade EU-kommissionen även Sverige att sänka ingångslöner- na, framför allt inom den offent- liga sektorn, samt luckra upp an-

ställningsskyddet. Detta motive- rades med att unga människor och svaga grupper skulle ha lät- tare att ta sig in på arbetsmark- naden.

– Den tydligaste illustratio- nen av vilken ond spiral det här blir är att EU i sin årliga fördju- pande ekonomiska analys nu även rekommenderar Frankrike att sänka lönerna för att öka konkurrenskraften. Det med motiveringen att de angränsan- de länderna Italien och Spanien redan har sänkt sina löner. Med den logiken blir vi alla fattigare, säger Johan Danielsson, EU- samordnare på LO:s internatio- nella enhet till Arbetaren.

GÖSTA TORSTENSSON

Spänningarna växer både mellan och inom EMU-länderna

"JAG ÄR EN STOR EU-vän, en stor Europavän", förklarade Stefan Löfven i sitt tal under Almedalsveckan i början av juli. "I Sverige tror jag vi underskattar EU:s betydelse för att vi har fred i Europa."

Samma argument hördes inför EMU-folkomröstningen 2003. Bland annat gavs det ut en skrift med titeln "Samarbete för arbete och demokrati". Utgivare var Industrifacket, Pappers och Metall, där Stefan Löfven var vice ordförande. I skriften påstod man att "Det politiska huvudsyftet med EMU är att vidareutveckla det hittills framgångsrika arbetet med att väva samman medlemsländerna på ett sådant sätt att freden, demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna säkras."

Att gemensamma pengar skulle leda till fred mellan nationer är ett mycket märkligt påstående. Det finns ingen som helst garanti för att en överstatlig valuta skapar fred och försoning. Däremot finns åtskilliga historiska och aktuella exempel på motsatsen.

ETT TYDLIGT EXEMPEL är inbördeskrigen i det forna Jugoslavien. Uppenbarligen hade inte den gemensamma valutan (dinaren) någon fredsbevarande effekt. Det kanske till och med hade varit så att spänningarna mellan de olika delarna av den sydslaviska unionen hade varit mindre om landet haft flera valutor. Det kan vi inte veta, men påståendet är åtminstone lika riktigt som det motsatta.

Faktum är att de allra flesta krig sker inom länder som har en enda valuta. Mellan 1989 och 1999 fanns det 108 väpnade konflikter i världen. 101 av dessa var inom stater som hade en gemensam valuta. Tre fjärdedelar av dessa konflikter ägde rum i demokratiska eller halvdemokratiska stater till exempel Storbritannien (Nordirland), Spanien (Baskien), Frankrike (Korsika), Indien (Kashmir) och

Turkiet (Kurdistan). Enligt fredsforskningsinstitutet Sipri förekom under år 2000 totalt 27 krig eller väpnade konflikter i världen – 25 av dessa pågick inom statsbildningar med en gemensam valuta.

En analys av orsakerna till väpnade konflikter visar att en gemensam valuta i sig inte förhindrar krig. Krig och konflikter har helt enkelt andra orsaker.

OM NU EMU ÄR ett fredsprojekt, som Stefan Löfven hävdar, så är det ett fredsprojekt oavsett om Sverige är medlem eller inte. Är det överhuvudtaget någon som tror att det skulle bli krig om vi i Sverige behåller en egen valuta? Vad spelar det för roll för freden i Europa om vi köper falukorv med kronor eller euro? Sverige utgör inget hot mot freden och är ej heller hotat. En eventuell krigsrisk påverkas inte det ringaste av vilken valuta vi har i Sverige.

De flesta människor tror inte heller att ett krig mellan Tyskland och Frankrike står för dörren. Det finns ingen seriös bedömare som menar att det är euron som hindrar att tyskarna på nytt drar på sig pickelhuvorna och marscherar iväg för att återta Elsass-Lothringen. Inte heller att risken för att Danmark skulle hamna i krig ökat genom att man röstat nej tre gånger till euron i de hittills enda folkomröstningarna som hållits i frågan förutom den i Sverige.

SNARARE ÄN ETT fredsprojekt utgör EMU en reell konflikthärd. Det finns nämligen mycket som talar för större politisk instabilitet med EMU. Euroområdet är som alla vet, minus Folkpartiledaren Jan Björklund och kanske även Stefan Löfven, ett olämpligt och dåligt fungerande valutaområde. Tittar vi på hur EMU utvecklats sedan starten 1 januari 1999 ser vi att inte ens de mest pessimistiska profetiorna har uppfyllts. Det har blivit ännu värre.

Svårigheterna att föra en ekonomisk politik som passar alla länder i euroområdet har redan lett till spänningar inom valutaunionen. Om spänningarna fick pysa ut genom landspecifika valuta- och penningpolitiska åtgärder skulle problemen vara mer hanterliga och riskerna för konflikter vara betydligt mindre.

KONFLIKTERNA INOM EMU blir allt större. Stormakterna inom valutaunionen (Tyskland och Frankrike) och EU:s institutioner driver in de klenare länderna i valutaunionens periferi i recessionsliknande tillstånd med växande massarbetslöshet, tvingar fram sociala nedskärningar, privatiseringar och avregleringar som utlöser protestaktioner från de drabbade, särskilt anställda inom offentlig sektor. Se Grekland. Och Spanien. Förvåras

eurokrisen ytterligare är det inte otänkbart att hela den europeiska kontinenten dras ned i djup ekonomisk kris och destabiliserande politiskt kaos och att EMU-fuskbygget, kanske rent av hela EU-projektet, rasar samman.

"HISTORIEN VISAR att en valutaunion kräver ett mycket kraftfullt politiskt centrum för att fungera", sade Nils Lundgren, nationalekonom och företrädare för Junilistan, före den svenska EMU-folkomröstningen. "Jag, och många med mig, vill inte se ett sådant starkt politiskt centrum. Därför tror jag att EMU kommer att gå i kvav inom fem, tio eller femton år i samband med en riktigt svår ekonomisk kris." (Svenska Dagbladet 29 april 2002.)

GÖSTA TORSTENSSON

Alla EU-länder dansar efter USA:s pipa

RUBRIKERNÄR DRAMATISKA. Det officiella Europa påstås rasa över det spioneri det amerikanska underrättelseorganet NSA ägnar sig åt. Höga företrädare för EU protesterar och ministrar från Tyskland, Frankrike och andra länder kräver offentligt förklaringar.

I själva verket har unionens ledare samfällt bestämt sig för att ligga så lågt som opinionsläget överhuvudtaget tillåter.

I Tyskland har NSA enligt Edward Snowdens avslöjanden dagligen övervakat upp till 60 miljoner samtal och internetkontakter. Dessutom har landets diplomatiska företrädare i hemlighet avlyssnats. Angela Merkel nöjer sig med ett samrådsorgan utlovat av Barack Obama.

KOMMISSIONEN I BRYSSEL övervägde före NSA-skandalen ett förslag om att förbjuda IT-bolag att lämna ut personuppgifter till USA:s statsorgan. Det har nu, efter massiva påtryckningar från inblandade amerikanska företag, dragits tillbaka. Unionens ledare vill inte komplicera förhandlingarna om ett så kallat frihandelsavtal mellan USA och EU.

I stället bistår EU-länderna lydigt Vita Huset i jakten på den person som avslöjat NSA:s brottsliga verksamhet. När Bolivias president Evo Morales skulle återvända från ett besök i Moskva tvingade Frankrike, Portugal och Italien planet att nödlanda i Wien, där det genom-söktes innan det fick tillstånd att fara vidare. Allt i flagrant strid mot det diplomatiska regelverket.

SVERIGE UTMÄRKER SIG med att inte ens sträcka sig så långt som till ett pliktskyldigt fördömande av NSA:s framfart. Fredrik Reinfeldt och Carl Bildt viftar i intervjuer bort frågan, och den socialdemokratiska oppositionen säger, så vitt bekant, inte ett pip.

Därmed bör saken inte vara utagerad.

Microsoft, Google och andra amerikanska IT-bolag lämnar

rutinmässigt ut personuppgifter till NSA. En av samlingspunkterna i detta elektroniska övervakningsnätverk ligger numera inom svensk jurisdiktion, Facebooks datacentral i Luleå.

Enligt personuppgiftslagen åligger det den ansvarige vid anläggningen att se till att personuppgifter samlas in "bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål" och att de "inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in".

Det finns alltså starka skäl för ett rättsligt ingripande. Men på min förfrågan meddelar Datainspektionen kort att man inte "inlett något ärende rörande detta".

Enligt brottsbalken kan vidare envar som "med uppsåt att gå främmande makt tillhanda, här i riket hemligen eller med användande av svikliga medel antingen bedriver verksamhet för anskaffande av uppgifter om annans personliga förhållande eller till dylik verksamhet lämnar medverkan" dömas till fängelse i upp till fyra år för olovlig under-tvettelseverksamhet.

JAG VÄNDER MIG TILL Åklagar-myndigheten, vilken rekommenderar mig att ringa FRA och Säpo. FRA hänvisar till Säpo. Säkerhetspolisen, som då det gäller jakt på terrorister brukar berömma sig över öppenhet kring sina hotbilder och metoder, inskränker sig i detta fall till ett e-post-meddelande. Huruvida den som bistår NSA i insamlingen av personuppgifter gör sig skyldig till brott "är en rent hypotetisk fråga och inget som vi spekulerar i", skriver pressekreterare Fredrik Nilsson.

Så käckt.

Sverige är sannolikt direkt berört av en grov och omfattande internationell brottslighet. Statsledningen och våra myndigheter och rättsorgan finner det självklart att inte lyfta ett finger.

MIKAEL NYBERG

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Regeringen prioriterar Nato

SVERIGE HAR SAGT NEJ till att delta i den FN-styrka som övervakar Golanhöjderna, enligt TT.

– Vi har informerat FN-sekretariatet att vi avstår från att delta i övervakningsstyrkan Undof, meddelar UD:s pressjour.

FN:s generalsekreterare Ban Ki-Moon, har vädjat till Sverige att skicka trupper till Golanhöjderna i Syrien, men får trots det ett nej.

SAMTIDIGT HAR REGERINGEN skickat en formell ansökan till Nato om att delta i övningar och bidra till snabbinsatsstyrkan NRF. Det kunde göras efter att Socialdemokraterna godkänt ett fördjupat samarbete.

Försvaret har efterfrågat övningarna för att kunna delta i framtida "internationella opera-

tioner" under Nato-flagg.

Snabbinsatsstyrkan, som består av 13.000 man, ska kunna sättas in snabbt över hela världen. Medlemsländerna turas om att delta, men även så kallade partnerländer som Sverige kan bidra till styrkan.

FÖRSVARSMAKTEN SKA inom kort lämna förslag till regeringen om vad Sverige kan bidra med från och med 2014.

Vänsterpartiets Hans Linde är kritisk till avsiktsförklaringen och menar att vi steg för steg närmar oss militäralliansen.

– Ett deltagande i Natos snabbinsatsstyrkor skulle ytterligare undergräva den svenska militära alliansfriheten, säger han till tidningen ETC.

GÖSTA TORSTENSSON

EMU-skeptikerna farhågor bekräftade

ALLA BEDÖMARE ÄR IDAG överens om att Sveriges ekonomi är i bättre skick än flertalet EU-länders. Vårt bytesbalansöverskott på drygt sju procent av BNP är det högsta inom EU, och vårt budgetunderskott bland de lägsta.

Inom EU är det bland de 17 EMU-medlemmarna som vi hittar de allvarligaste problemen. Den genomsnittliga arbetslösheten är högre inom EMU än utanför, och nästan alla EMU-länder brottas med stora underskott i både bytesbalans och statsbudget.

I tidningar som Financial Times förs idag en intensiv debatt om huruvida EMU kan klara av de påfrestningar som valutaunionen utsätts för. En fråga som tidigare varit tabu har börjat ställas: kan länder som Portugal, Grekland, Irland, och Spanien komma att tvingas lämna EMU? Kan länder med underminerad internationell konkurrenskraft repa sig om de är inlås-

ta i en valutaunion? Vilka politiska och sociala spänningar kommer de drakoniska åtstramningspaket som har aviserats att utlösa?

Idag är det Grekland som är mest illa ute. Räntan på grekiska statsobligationer är dubbelt så hög som på tyska eller svenska. På finansmarknaderna börjar man kalkylera med risken att Grekland antingen ställer in sina betalningar eller lämnar EMU.

Eländig är också situationen i Lettland och Litauen. De baltiska ländernas beslut att ensidigt knyta sina valutor till euron, i en situation med hög inflation och stora underskott i utrikeshandeln, var lika stolliga som när Sverige försökte sig på något liknande för 20 år sedan.

Det är utmärkt att Sverige och EMU börjat diskuteras på allvar. Men det är förvånande att det är förespråkarna för en svensk EMU-anslutning – finansminister Anders Borg, nationalekonomen Lars Calmfors, vår nya

EU-minister Birgitta Ohlsson och rader av borgerliga politiker – som lyft upp frågan på dagordningen.

Den senaste utvecklingen har med råge bekräftat EMU-skeptikernas farhågor, och vi kan idag besvara en rad frågor som diskuterades i samband med Sveriges EMU-omröstning:

- Är det förenat med höga samhällsekonomiska kostnader att, i likhet med Sverige, stå utanför EMU? Nej.

- Är EMU en optimal valutaunion? Nej.

- Innebär det faktum att valutaunionens ekonomier går i otakt att EMU-samarbetet utsätts för stora spänningar? Ja.

- Innebär den gemensamma penningpolitiken i en valutaunion att risken för fastighetsbubblor minskar? Nej. Det var inte minst den låga räntan som gjorde att länder vars ekonomier borde ha kylts av med hjälp av en hög ränta, såsom Irland, Grekland och Spanien åren 2002–2007, utvecklade bubblor som sedan sprack.

- Har EMU-medlemskap varit en garant mot att länder van-sköter sina ekonomier? Nej. Snarare tvärtom: Flera EMU-länder kunde år efter år finansiera enorma bytesbalansunderskott utan att straffas av vare sig EU-kommissionen eller världens finansmarknader.

- Är stora valutor en trygg försäkring mot finanskriser? Nej. Ingen kan hävda att finanskrisen varit lindrigare i världens största valutaområden USA och EMU än i resten av världen.

- Kan även länder med egen valuta drabbas av allvarliga kriser? Ja, självfallet. Men krishanteringen underlättas om den egna valutatan kan fungera som stöt-

dämpare.

Eftersom svaren på dessa frågor idag framstår som uppenbara har ledande förespråkare för ett svenskt medlemskap i EMU bytt taktik. Att gå med i EMU framställs inte längre som räddningen för svensk ekonomi utan som ett uttryck för solidaritet med de länder som har det svårt.

Men vänta ett tag. Är det något som EMU:s problemländer bör betacka sig för är det att få en ny medlem i klubben som har en starkare ekonomi än de själva.

För EMU:s krisekonomier är eurokursen ett allvarligt problem. Orsaken till eurons förstärkning åren 2008 och 2009 stavas Tyskland. Så gott som samtliga EMU-länder har problem med bytesbalansunderskott men sedan Tyskland, efter stora interna påfrestningar, lyckats återställa landets konkurrenskraft har Tysklands exportöverskott pressat upp eurons värde.

FÖR TYSKLAND VORE det bra om euron, och därmed det tyska folkets köpkraft, förstärktes. För underskottsländerna vore det däremot förödande.

Den svenska kronan, som tillfälligt försvagades under finanskrisen, är idag undervärderad. Om det finns ett uns av rationalitet på världens valutamarknader kommer ett land med Sveriges exportöverskott och hyggliga budgetsituation att få se sin valuta förstärkas de kommande åren. Att gå med i EMU och därmed förstärka euron vore att göra de länder vars konkurrenskraft redan har raserats en björntjänst.

STEFAN DE VYLDER
nationalekonom och aktuell med boken *Eurokrisen* (Ordfront 2012)

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Eurofrågan sopas under mattan i tysk valrörelse

DEN 22 SEPTEMBER går Tyskland till parlamentsval. Både förbundskansler Angela Merkel, kristdemokrat, och utmanaren, socialdemokraten Peer Steinbrück, försöker hålla eurofrågan utanför valrörelsen.

– Tyvärr sopas frågan om Europa under mattan, säger Bernd Lücke, som i februari grundade Alternativ för Tyskland, AfD, efter att under 33 år varit medlem i Kristdemokraterna.

Bernd Lücke menar att euron splittrar Europa.

– Titta på hur konflikterna mellan Grekland, Cypern och Tyskland har ökat. Euron hotar allt det goda som EU har fört med sig – samarbetet mellan Europas folk och fri rörlighet för varor, personer och kapital.

Bernd Lücke betonar att AfD

är emot euron, inte EU. Därför söker det inte stöd bland EU-skeptiska högerpartier som Independence Party i Storbritannien. I stället hoppas AfD på nya eurokritiska partier i Grekland, Portugal och Nederländerna.

I FÖRSTA HAND VILL AfD inte återinföra D-marken, utan vill tvinga ut de euroländer som inte klarar sin ekonomi. Dit hör bland annat Frankrike.

– Frankrikes industriproduktion sjunker. Tidigare har landet kunnat devalvera, men med euron kan man inte konkurrera, säger Bernd Lücke.

Kvar i det mindre euroområdet blir då en grupp homogena länder – med Tyskland som centrum.

GÖSTA TORSTENSSON

Island avbryter medlemskapsförhandlingarna med EU

DEN ISLÄNDSKE utrikesministern Gunnar Bragi Sveinsson meddelade EU vid sitt besök i Bryssel att ett medlemskap inte längre är aktuellt för Island.

– Det är precis så här demokrati fungerar. Mitt huvudsyfte här är att berätta för EU-kommissionen att regeringen tagit detta beslut att lägga förhandlingarna på is. Vi är en del av Europa och vi vill göra vad vi kan för att stärka våra band på andra sätt, sade den liberale isländske utrikesministern Gunnar Bragi Sveinsson när han på sitt första utlandsbesök var i Bryssel för att träffa EU:s utvidgningskommissionär Štefan Füle. Kommissionären blev bevisen över beskedet.

– Det var inte lätt för mig som person som var med från början [av förhandlingarna]. Men jag respekterar också utan tvekan valda representanters beslut och medborgarnas vilja, sade Štefan Füle.

Island fick i slutet av maj efter val till parlamentet en ny regering bestående av de borgerliga Självständighetspartiet och Framstegspartiet. De hade gått till val på att bland annat avblåsa medlemskapsförhandlingarna. Dessutom har de utlovat en folkomröstning i frågan. I dagsläget är det dock oklart när en sådan skulle äga rum.

DEN FÖRRA REGERINGEN, bestående av EU-positiva socialdemokrater och EU-kritiska Gröna vänstern, ansökte om EU-medlemskap i juli 2009 och förhandlingar har pågått i olika omgångar sedan dess. En tredjedel av de 33 så kallade förhandlingskapitlen hade redan hunnit avslutas.

”Genom att frysa medlemskapsförhandlingarna sällar sig Island till en växande skara EU-kritiker i Europa”, konstaterar Dagens Industris reporter.

GÖSTA TORSTENSSON

NYHETER | KORTHET

Sverige bidrar till Nato-styrka

Den borgerliga regeringen har med stöd av Socialdemokraterna anmält intresse om att delta i Natos snabbinsatsstyrka. Syftet är enligt försvarsminister Karin Engström (m) att fördjupa samarbetet med Nato samt delta i avancerade övningar.

Snabbinsatsstyrkan, som består av 13.000 man, ska kunna sättas in snabbt över hela världen. Medlemsländerna turas om att delta, men även så kallade partnerländer som Sverige kan bidra till styrkan. Partnerländerna har dock rätt att bestämma själva om de vill delta i en insats eller inte.

Försvarsmakten ska inom kort lämna förslag till regeringen om vad Sverige kan bidra med från och med 2014.

Båtflyktingar stämmer militär

Två överlevande från en tragedi i vilken 63 båtflyktingar omkom i Medelhavet förra året har stämt fransk och spansk militär för deras underlåtenhet att rädda dem när deras båt sjönk.

Fransk och spansk militär under EU-flagg var involverade i ett militärt uppdrag mot Libyens förre diktator Muammar Gaddafi fanns i närheten, och trots att de varskotts m migranternas belägenhet kom de inte till undsättning.

Fransmän övervakas

Den franska underrättelsetjänsten DGSE bedriver en omfattande övervakning av data- och telefontrafik, skriver tidningen Le Monde.

Det handlar om insamlande av e-post, sms och telefonlistor, liksom uppgifter från sociala medier. Både trafik inom Frankrike och till utlandet övervakas, en-

ligt tidningen.

Le Monde skriver att en rad andra franska myndigheter har tillgång till uppgifterna som DGSE samlar in och kan använda dem för att identifiera misstänkta individer som sedan granskas närmare.

Arbetslösheten i euroländerna

Arbetslösheten i euroländerna steg till 12,1 procent i maj, visar statistik från Eurostat. Det är en ökning med en tiondel sedan månaden innan och innebär att arbetslösheten befinner sig på en ny rekordnivå. I övriga EU-länderser det aningen bättre ut, men även där ligger arbetslösheten fortsatt över tio procent.

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

IMF kritiserar Greklandkrav

Internationella valutafonden (IMF) erkänner i en rapport att man inte insett hur hårt åtstramningskraven som ställdes på Grekland när landet beviljades "krislån" från IMF, ECB och EU-kommissionen skulle slå. Grekland fick 2010 låna 110 miljarder euro i utbyte mot nedskärningar i löner, pensioner och offentliga utgifter. Greklands ekonomi har krympt med 22 procent, statsskulden ligger på 190 procent av BNP och arbetslösheten på 27 procent. IMF kritiserar också EU-kommissionens miss att hitta tillväxtstimulans för Grekland vid sidan av åtstramningskraven.

EU-kommissionen förnekar dock att den gjort fel och försöker tona ned rapportens betydelse.

Förhandlingar om frihandel

Höga förhoppningar präglar de inledda förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan USA och EU. Svensk Näringslivs vd Urban Bäckström gläds åt att de kommit igång. Friare handel mellan EU och USA leder, enligt Svenskt Näringsliv, till ökat välstånd såväl i Sverige som i övriga världen.

– Svenskt Näringsliv tog initiativet till att få igång samtal om ett frihandelsavtal mellan EU och USA 2007. Motståndet var förvånansvärt kompakt, även den svenska regeringen avvisade tanken, säger Urban Bäckström till tidskriften Entreprenören.

Import av makrill stoppas

EU har trappat upp "makrillkriget" och infört förbud mot import av makrill och sill från Färöarna. Det gäller i ett första steg fisket i Norska havet, men kan utvidgas till hela Nordatlanten. Kommissionen fick i juli stöd av samtliga EU-regeringar utom Danmarks att ta till sanktioner eftersom Färöarna ensidigt tredubblat sin makrillkvot.

Men Färöarna och Island hävdar att mängden makrill ökat och att EU-beslutet är ett brott mot FN:s havskonvention. Den 7 september möts EU, Island, Färöarna och Norge i Reykjavik för att försöka nå en uppgörelse.

Rekordlåg ränta i Storbritannien

Den brittiska centralbanken, Bank of England, kommer att behålla styrräntan på rekordlåga 0,50 procent tills arbetslösheten i landet fallit till 7 procent eller

lägre. Detta enligt en unik utfästelse som knyter framtida räntehöjningar till arbetslösheten vid sidan av bankens inflationsmål.

Det brittiska pundet föll initialt efter beskedet, men vände därefter kraftigt uppåt då beskedet tolkas som en åtstramande linje jämfört med de förväntningar som fanns på marknaden.

Arbetslösheten i Storbritannien väntas inte sjunka till 7 procent förrän om tre år.

Nyval i Tjeckien i höst

Det blir nyval i Tjeckien. Parlamentet beslutade med överväldigande majoritet att upplösa sig självt. Valet måste hållas inom 60 dagar, trolig tidpunkt är den sista helgen i oktober.

Nyvalet är följden av en lång tids instabilitet som tidigare i somras toppades med anklagelserna om korruption mot premiärminister Petr Necas (ODS), som tvingades avgå tillsammans med sin borgerliga regering.

Opinionsläget talar för att Tjeckien får någon form av vänsterregering efter valet. Socialdemokraterna ligger före i opinionsmätningarna följda av kommunistpartiet.

EU-beslut hotar spanska varv

EU-kommissionen kräver att de subventioner som den spanska varvsindustrin fick under åren 2007 till 2011 av staten ska betalas tillbaka. Det var Nederländernas regering som anmälde Spanien för otillåtna skattesubventioner år 2011.

Nu ska nära 18 miljarder kronor betalas tillbaka av företagen, vilket kan innebära ett dräpslag för industrin som sysselsätter omkring 87.000 människor, främst Galicien.

Arbetslösheten i Spanien är redan nära 27 procent.

EU:s nya jordbrukspolitik innebär ingen reformering

I SLUTET AV JUNI nådde Ministerrådet, EU-kommissionen och EU-parlamentet en preliminär överenskommelse om att som det heter reformera den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) efter 2013. EU-kommissionären för jordbruk och landsbygdsutveckling Dacian Ciolos sade att jordbrukspolitiken nu skall få en ny inriktning så att den bättre anpassad till samhällets förväntningar.

– Överenskommelsen skall leda till omfattande förändringar; direktstöden skall bli rättvisare och mer miljöanpassade, jordbrukarna skall få en starkare position i livsmedelskedjan och jordbrukspolitiken skall bli effektivare och mera öppen. Dessa beslut är en kraftfull reaktion från EU för att lösa problemen med livsmedelssäkerhet, klimatförändring, tillväxt och sysselsättning i landsbygdsområden” menade han.

JORDBRUKSVERKET SKRIVER på sin hemsida att ”arbetet med gårdsstödet, landsbygdsprogrammet samt havs- och fiskeriprogrammet pågår trots osäkerheten om både de kommande EU-reglerna och budgeten”. EU-parlamentet och medlemsstaterna har ännu inte gett sitt slutliga godkännande och utformning av EU-förordningar och nationell regel Anpassning återstår. Den svenska utformningen av gårdsstödet skall ha meddelats EU-kommissionen i mitten av 2014. Det svenska programmet för landsbygden skall ha skickats till EU senast vid årsskiftet 2013/14, och kommissionen har sedan sex månader på sig att överpröva programmet.

Alla svenska riksdagspartierna klagar på den överstatliga jordbrukspolitiken CAP och säger i princip att den är en katastrof och borde åternationaliseras. Så inför EU-parlamentsvalet i maj och riksdagsvalet i september nästa år har partierna gott om tid att klargöra sina kritiska posi-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

tioner inför väljarna.

Det ”reformerade” CAP omfattar nästa 40 procent av EU:s flerårsbudget på 960 miljarder euro för 2014-2020. Det mest nya är att 30 procent av de cirka 278 miljarder euro i direkt subventionerat gårdsstöd skall villkoras med att ett mera miljöanpassad och ”förgrönad” jordbruksdrift. Men miljögrupper har redan klagat över att storjordbrukföreträdarna lyckats i förhandla ner krav och standarder så att dessa i praktiken blir meningslösa.

HISTORISKT HAR STÖDET och subventionerna från CAP knutits till producerad volym, vilket främst har gynnat storjordbruket. Det är därför typiskt att den preliminära överenskommelsen inte innehåller det tak på 300.000 euro i direkt stöd som Dacian Ciolos strävat efter. Också förslag om att utesluta vissa markägare som flygplatser, golfbanor, campingplatser är provisoriskt, och kommer troligen inte att beaktas.

CAP består av gårdsstödet och landsbygdsstödet. Gårds-

stödet utbetalas direkt till jordbrukare och markägare under ett ”enkelt utbetalningsschema” (SPS) och utgör 4/5 av CAP. Landsbygdsstödet syftar till att gynna ekonomisk, social och miljömässig utveckling på landsbygden och liknar stödet från EU:s struktur och sammanhållningsfonder, och svarar för 1/5 av CAP. För detta stöd krävs medfinansiering av nationella myndigheter. 25 procent av landsbygdsstödet måste användas för att skydda naturresurser och bidra till en uthållig utveckling på landsbygden. Landsbygdsstödet skall också gynna ökad sysselsättning. Stöd kan ges för en ”diversifiering av landsbygdens ekonomi”. Enligt Jordbruksverket skall landsbygdspolitiken bidra till EU:s strategi för tillväxt, EU 2020.

Men det har alltid varit oklart hur CAP har bidragit till förbättrad landsbygdsekonomi och ökad sysselsättning. En OECD-rapport skriver att ”gårdsstödet förändrar inställningen hos bönderna, som anpassar sig till en markanvändning för att uppnå maximal inkomst. Detta har ne-

gativa konsekvenser för sysselsättning på landsbygden”. Ytterligare studier har visat att CAP har begränsade eller direkt negativa effekter på sysselsättningen. OECD fann jordbruksreformerna 2003 ”har inte ökat arbetstillfällen i regionerna” och en rapport från gårdar i östra Tyskland 2010 fann att CAP-stöd gav upphov till ”få önskvärda effekter för att behålla jobben och skapa nya jobb inom jordbruket”. För varje en miljon euro som satsades i jobbskapande åtgärder försvann sju jobb på kort sikt och ytterligare fem jobb på lång sikt.

EU-KOMMISSIONÄREN SÄGER att nya CAP skall bidra till en ”rättvisare” jordbrukspolitik. Men det finns inget samband mellan ett medlemslands rikedom och hur mycket pengar man får via CAP. Lettland får cirka 1.150 kr per ha från EU i gårdsstöd, minst av alla, trots att böndernas inkomst bara är 35 procent av EU:s genomsnitt. Litauen, vars bönder är fattigast i Europa, erhåller det tredje lägsta gårdsstödet. Frankrike kommer att fortsätta att häva in det största stödet på cirka 8 miljarder euro per år och Spanien och Tyskland ca 6 miljarder euro var.

EU:s så kallade nya jordbrukspolitik för 2014-2020 är i grunden osund och kan endast förändras på marginalen. Dess första prioritet är att ”öka konkurrenskraften”, vilket gynnar storbönder och jordbruks- och livsmedelsindustrin. Landsbygdsutveckling och miljöanpassat jordbruk är sekundära prioriteter. I Sverige har CAP lett till att självförsörjningsgraden är under 50 procent, vilket till och med oroar jordbruksministern. Mjölkbönder- och grisbönder försvinner i allt snabbare takt, landsbygdsekonomi försvagas alltmer och den offentliga servicen som till exempel tillgång till apotek urholkas genom nedläggningar och privatiseringar.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

EU öppnar för kärnkraftssubvention

EU-KOMMISSIONEN ÖPPNAR för kärnkraftens återtag, skriver Sddeutsche Zeitung. Nu ska kärnkraften subventioneras på samma sätt som de som producerar miljövänlig energi. Detta föreslås i ett utkast till plan som ska ut på remiss till alla EU-länder. Argumentet för dessa subventioner är att både den miljövänliga elen och kärnkraftselen har låga koldioxidutsläpp!

De tyska miljöorganisationerna ser detta som ett hot mot Tysklands avveckling av kärnkraften och därmed också ett hot mot de stora satsningarna på alternativa energikällor som just nu genomförs i landet. Även den tyska regeringen avvisar planen.

I utkastet heter det bland annat att utbyggnaden av kärnkraften är ett av EU:s mål, och för att driva på denna utbyggnad så ska medlemsländerna få tillåtelse att subventionera utan

att detta bryter mot konkurrenslagstiftningen, anser ansvarig kommissionär Jaques Almunia.

Framför allt gäller det att tala om för finansmarknaden att de utan risk kan investera i ny kärnkraft. Men det finns några hakar. De länder som vill bygga nytt måste bevisa att det är nödvändigt för landets energiförsörjning med nya reaktorer och att dessa kostar för mycket för att de ska kunna betalas enbart av investerarna.

DE LÄNDER SOM GLÄDJER sig åt att kärnkraften subventioneras är främst Storbritannien, Frankrike, Slovakien och Tjeckien som har långt framskridna planer på att bygga nytt. Frankrike vill ha stöd för att bygga två reaktorer i södra England. Men även Finland, Polen och Litauen kan tänkas välkomna en sådan reglering. Eftersom det handlar om konkurrenslagstiftning så finns det

ingen vetorätt så Tyskland kan inte ensam stälpa förslaget.

En stor brist i förslaget är att det ekonomiska ansvaret vid en kärnkraftsolycka inte omnämns. Vi vet ju att en olycka kan kosta hundratals, ja tusentals miljarder kronor. De flesta reaktorinnehavare har en begränsning av ansvaret på sju-åtta miljarder och det räcker ju inte långt.

Hittills har miljövänliga energislag haft rätt till subventioner. Detta anser naturligtvis kärnkraftsförespråkarna är orättvist och EU:s mål är därför att likställa kärnkraften med de miljövänliga alternativen.

Det verkar som om Three Mile Island, Tjernobyl och Fukushima inte finns i kärnkraftsförespråkarnas tankevärld. Nu gäller det att mobilisera opinionen: Vi vill inte ha mera farlig kärnkraft, vi vill avveckla den överallt på jorden!

EIA LILJEGREN-PALMAER

Småbrukares rättigheter avvisas av EU och USA

USA OCH EU VISAR ett starkt motstånd mot ett förslag på en FN-deklaration för småjordbrukare och lantarbetares rättigheter som backas upp av utvecklingsländer. Deklarationen skulle följa samma modell som FN:s deklaration om ursprungfolks rättigheter.

– Vi visste från början att processen skulle bli komplicerad, eftersom en del länders ställningstaganden krockat med vissa bestämmelser i deklarationen, säger Malik Özden, från Cetim, Europe-Third World Centre i Genève, som ligger bakom deklarationen.

Özden säger till IPS att de industriländer som är kritiska till förslaget vill ta bort vissa viktiga delar som handlar om immaterialrätt som berör teknologi inom jordbruket och fröer, samt skydd mot så kallad landgrab-

bing – att storföretag och investerare tar över jordbruksmark i fattiga länder.

Deklarationen syftar till att skydda småjordbrukare och även jordlösa som ägnar sig åt exempelvis fiske. Den slår fast rätten till mark och rätten till en miljömässigt hållbar produktion samt jordbrukarnas rätt att själva utforma jordbrukssystem och att välja vilka frösorter de ska använda – vilket krockar med de transnationella jordbruksföretagens intressen.

EU, LIKSOM USA, kritiserar att Rådet för mänskliga rättigheter skapat en arbetsgrupp som arbetar med frågan. EU meddelade att man inte kommer att delta i förhandlingar om utkastet till deklaration, men att man i andra forum är öppen för att diskutera förbättrade villkor för lantbruk-

are.

Malik Özden säger att han tror att en FN-deklaration kan bli verklighet även om processen kan ta många år.

– Vi hoppas att företrädare för de olika staterna kommer att lyssna på argument från medborgarna och inte bara på argumenten från de transnationella företagen, säger han till nyhetsbyrån IPS.

Angélica Navarro, boliviansk diplomat och ordförande för den mellanstatliga arbetsgrupp som arbetat med utkastet till en deklaration, säger att arbetsgruppen kommer att mötas igen i mitten av 2014. Hon har meddelat att hon under tiden ska samråda med regeringsföreträdare, det civila samhället och FN, som stödjer förslaget via Rådet för mänskliga rättigheter.

GÖSTA TORSTENSSON

CITERAT

"Det funkar ju inte med samma medicin för olika sjukdomar för patienter, varför skulle det fungera på länder?" Det frågar Klas Lundström, journalist och författare, i en intervju i Fria Tidningen (11 maj), med anledning av att den så kallade trojkan, dvs. EU-kommissionen, Europeiska centralbanken (ECB) och Internationella valutafonden (IMF), använder samma recept på olika kriser.

"EU:s roll är helt avgörande för det som nu pågår i Europa. Parlament och regeringar på den nationella nivån måste med jämna mellanrum stå till svars inför väljarna. Det kan göra dem till problematiska aktörer i det sociala nedrustningsprojekt som nu pågår i EU. Därför överförs allt mer av den ekonomisk-politiska styrningen till Bryssel, till organ utan oläglig inblandning från folket genom val. Också EU:s enda folkvalda organ, parlamentet, hålls utanför denna process. Utvecklingen går därmed i riktning mot ytterligare avdemokratisering i EU." Asbjörn Wahl, författare, facklig rådgivare och ledare för alliansen For velferdsstaten i Norge, i tidskriften Clarté (1/2013).

"Jag är säker på att slutet på den här konflikten ligger inom räckhåll." EU:s utrikeschef skriver optimistiskt om Israel-Palestina-konflikten sedan representanter för de båda sidorna träffats i Washington för nya samtal, de första på tre år. Denna gången har de israeliska och palestinska delegationerna gått med på att förhandla under minst nio månader, enligt TT.

[folkrörelsen nej till eu]

För en gemensam välfärd

Under mer än tjugo års tid har den behovsstyrd, generella välfärdspolitiken gradvis nedmonterats och ersatts av en vinstdriven, marknadsstyrd "välfärd". Under paroller som "valfrihet" och "försvara välfärdens kärna" plundras våra gemensamma tillgångar. Skattesänkningar som först och främst gynnat de rika och välbestämdas privata konsumtion underminerar den solidariska och demokratiskt styrda välfärden.

Resultaten är uppenbara. Från att ha varit världsledande i uppbyggandet av en generell och relativt jämlik välfärd har Sverige blivit världsledande i privatiseringar, avregleringar och en skenande ojämlikhet. Samhället slits alltmer isär av växande klass- och inkomstklyftor.

Denna avveckling av välfärden har skett samtidigt som Sverige varit medlem i EU. Är det en tillfällighet? Nej! Redan i den svenska EU-debattens linda konstaterade Carl Bildt i Svenska Dagbladet [maj 1991] att "Det ligger ett krav på något av ett systemskifte inprogrammerat i hela den process som ska ta oss in i EG och det alldeles oavsett om vi öppet vågar erkänna det eller ej".

♦ Sedan EU-inträdet har avregleringar och privatiseringar satt den offentliga sektorn i Sverige under hård press. Detta har lett till försämrad service för det stora flertalet, sämre arbetsmiljö och särskilt kvinnorna har drabbats när de offentliga utgifterna skurits ned.

♦ EU:s konkurrensregler och upphandlingsdirektiv driver fram en privatisering av offentlig verksamhet och avskaffande av statliga monopol som tillkommit av till exempel folkhälsoskäl.

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

♦ I EU:s bindande riktlinjer för den ekonomiska politiken anmodas medlemsländerna att minska de offentliga utgifterna, sänka skatterna och att genomföra strukturella reformer av socialförsäkringarna och på arbetsmarknaden.

♦ EU:s så kallade stabilitetspakt, som nu vidareutvecklats med finanspakten, sätter en tvångströja på den ekonomiska politiken och tvingar fram minskade offentliga utgifter och social nedrustning.

♦ I Lissabonfördraget, EU:s grundlag, nämns inte orden "allmän tjänst" en enda gång. Istället lanseras begreppet "tjänster av allmänt ekonomiskt intresse". Detta med syfte att låta privata företag i allt större utsträckning ta över allmänna välfärdstjänster.

EU:s roll är helt avgörande för det som nu pågår i Sverige och övriga EU. Parlament och regering på den nationella nivån måste med jämna mellanrum stå till svars inför väljarna. Det kan göra dem till problematiska aktörer i det sociala nedrustningsprojekt som nu pågår i EU. Därför överförs allt mer av den ekonomisk-politiska styrningen till Bryssel, till organ utan oläglig inblandning från folket genom allmänna val. Utvecklingen går därmed i riktning mot ytterligare avdemokratisering i EU.

Folkrörelsen Nej till EU motsetter sig EU:s sociala nedrustningsprojekt och säger nej till

fortsatta nedskärningar och privatiseringar samt till vinster i välfärden. För att kunna sätta stopp för avdemokratiseringen, den sociala nedrustningen och växande klass- och inkomstklyftor och istället utveckla den gemensamma välfärden krävs att Sverige frigörs från EU.

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU:S RIKSSTYRELSE
Göteborg den 25 maj 2013

EU-anhängarna ljög 1994

Kan Sverige tvingas införa euron, EU:s överstatliga valuta? Den frågan har blivit högaktuell efter ett tal som EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso höll på en konferens om valutaunionens framtid i Bryssel den 7 maj: "Vi måste komma ihåg att den nuvarande gestaltningen av euroområdet bara är tillfällig, eftersom alla medlemsstater förutom två är förutbestämda att bli fullvärdiga medlemmar av EMU enligt fördraget."

De två EU-medlemmar som har undantag från euron är Danmark och Storbritannien. Det fick de båda länderna i form av protokoll när Maastrichtfördraget framförhandlades i början av 1990-talet. Kan detsamma gälla för Sverige? Nej. Eftersom Sveriges regering och riksdag inte krävt något undantag i förhållande till EMU! Den formella anledningen till att Sverige

inte är med i valutaunionen är inte att svenska folket röstade nej i EMU-folkomröstningen i september 2003, utan Sverige inte får vara med eftersom vi inte uppfyller samtliga så kallade konvergenskrav. Sverige är inte med i EU:s växelkurssamarbete (ERM 2) och anses därför inte uppfylla kravet på en "stabil valuta".

EU-byråkraterna kan inte tvinga Sverige att gå med i ERM 2. Men skulle något EU-land – utom Storbritannien och Danmark – våga att gå med i valutaunionen, trots att konvergenskraven uppfylls, rör det sig i folkrättslig mening om ett avtalsbrott. Om medlemsländerna stod fria att välja skulle varken Danmark eller Storbritannien behövt skriftliga, fördragsfästa undantag.

Men inför folkomröstningen om Sveriges medlemskap i EU i november 1994 påstod EU-förrespråkarna att Sverige, i likhet med Danmark och Storbritannien, fått ett undantag från EMU. I broschyren "Ja eller nej till svenskt medlemskap i EU" som EU-minister Ulf Dinkelpiel skickade ut till samtliga svenska hushåll påstods att "Det är [...] Riksdagen som skall avgöra frågan om Sverige skall anslutas till den gemensamma valutans och centralbanken när den frågan blir aktuell. Detta har Sverige gjort klart i förhandlingarna".

Att denna utfästelse, som förmodligen var av avgörande betydelse för att en knapp majoritet av svenska folket röstade ja till EU, var ett osant påstående bekräftas i dag av EU-kommissionens ordförande. Men att EU-anhängarna, såväl moderater som socialdemokrater, för med osanning inför folkomröstningen 1994, är naturligtvis inget argument för att Sverige ska gå

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

med EU:s valutaunion.

Svenska folket har sagt nej i EMU-folkomröstningen i september 2003 och snart tio år senare är det endast nio procent av svenskarna som vill gå med i det krisande eurosamarbetet enligt en opinionsundersökning från Göteborgs universitet (maj 2013). Däremot är EU-anhängarnas lögnar ett av många skäl till varför vi anser svenska folket ska få en ny möjlighet att rösta om EU.

**FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU:S
RIKSSTYRELSE
Stockholm 11 juni 2013**

Nej till Neuron

"Fredspristagaren" Barack Obama satsar på en ny generation av drönare, Z-47B, av typen Predator som är mycket större och mycket tyngre än den nuvarande. Den kan bära 2 000 kg vapen vilket är tio gånger mer än dagens Predator. Den kommer att kunna flyga tre gånger längre eller 3 900 km. Forskning pågår också hur dessa drönare skall kunna fyllas på med bränsle i luften.

I sin iver att gynna en europeisk försvarsindustri vill även EU-kommissionen satsa på tillverkningen av detta det mest fega av alla vapenslag. "EU borde tillverka sina egna obemannade flygplan och inte förlita sig på importerade drönare från USA",

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

sade EU-kommissionären för den inre marknaden Michel Barnier nyligen.

EU och Sverige satsar nu på att utveckla den nya attackdrönaren Neuron, som hittills finns i en prototyp. Det obemannade planet utvecklas av det franska flygvapenföretaget Dassault i ett samarbetsprojekt mellan Frankrike, Sverige, Spanien, Grekland, Italien och Schweiz.

I TV-programmet Kalla fakta i april uppges drönaren kosta 4 miljarder kr att ta fram och Sverige har bidragit med 750 miljoner kronor. Saab har bland annat varit med och levererat flygplansskrovet som byggts i Linköping. "Obemannade farkoster kommer att få en ökad användning i både vårt civila liv och i det militära livet framöver", säger chefen för framtida flygprodukter Mats Palmberg till Kalla fakta.

Neuron, som kan göra sig

osynlig för radar, provflygs i år, och kommer under 2014 att testas på Vidsels flygplats i Norrbotten. Efter provflygningarna hoppas Dassault kunna serietillverka attackdrönaren tillsammans med Sverige. "Vi hoppas att vi kommer att kunna lansera ett riktigt militärt program", säger Dassaults vd Charles Bernard och tillägger att detta beror på vad den svenska regeringen beslutar.

Neuronprojektet faller väl in i EU-kommissionens påtryckningar för en gemensam försvarspolitik och gemensamt försvar. Hittills har varken regeringen eller Saab tagit avstånd från Neuronprojektet, utan hänvisar till att någon officiell förfrågan ännu inte kommit från Frankrike.

Inför folkomröstningen om EU 1994 klargjorde ja-anhängarna inför väljarna att Sveriges alliansfrihet och försvarspolitik på inget sätt skulle förändras. Nu är vi praktiken medlem i NATO och med Neuronprojektet hjälper vi till att bygga upp en aggressiv försvarsindustri med "fredspristagaren" EU.

Samtliga svenska riksdagspartier måste säga ett tydligt och absolut nej till Sveriges medverkan i Neuronprojektet.

**FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU
Riksstyrelsen
Stockholm den 17 augusti**

Folkomrösta om EU!

Birger Schlaug, tidigare språkrör för Miljöpartiet, har ställt sig bakom uppropet "Vi vill också folkomrösta om EU".

– Jag är kritisk till hur medlemskapet i EU utvecklats och till EU:s uppbyggnad och anser det vara fullt rimligt att ha en ny folkomröstning av två skäl: Dels därför att EU utvecklats på ett sätt som var främmande för många inför förra folkomröstningen, dels därför att Sverige kanske skulle skärpa sin hållning för att bli EU-kritiker. Så hur det än skulle gå i folkomröstningen skulle det kunna bli en lite mindre dålig svensk offentlig hållning, säger Birger Schlaug.

Förutom Birger Schlaug har bland annat Mikael Wiehe, Monica och Carl-Axel Dominique och författaren Kjell Eriksson ställt sig bakom uppropet sedan det senast publicerades.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

50 000 kr till Folkrörelsen Nej till EU!

Vi behöver pengar för att kunna upprätthålla vår verksamhet och bidra till den EU-kritiska debatt som regeringen och riksdagspartierna säger sig vilja ha. Till skillnad från våra systerorganisationer i Danmark, Finland och Norge får vi inte några statliga bidrag.

Det händer mycket det närmaste året. I september är det 10 år sedan den framgångrika folkomröstningen om euron. I dag skulle bara 10 procent av folket rösta ja till euron. Trots det fortsätter de EU-positiva partierna att smygansluta Sverige steg för steg.

2014 blir ett supervalår. I maj blir det val till EU-parlamentet och i september är det val till riksdag, landsting och kommuner. I november är det 20 år efter folkomröstningen om EU 1994, vilket vi naturligtvis kommer att uppmärksamma på olika sätt.

För att Folkrörelsen Nej till EU ska synas inför och under dessa händelser behöver vi ditt stöd. Därför har vi som målsättning att samla in 50.000 kronor fram till årsskiftet. Stöd vår verksamhet genom att ge en gåva till vår kampanjfond, postgiro 603 95 78 – 7. Tack på förhand!

[insändare & debatt]

EU vill ha genmanipulerad mat

HANDELSFÖRHANDLINGAR HAR inletts i Bryssel mellan EU och USA. Det innebär troligen att européerna inom något år tvingas äta amerikansk genmanipulerad mat, (GMO).

Förhandlingarna passar Alliansen politiskt. En närmast euforisk handelsminister Eva Björling prisar de kommande förhandlingarna.

Moderaterna är för GMO både i livsmedel och foder så Björling kommer inte att vilja bevara det nuvarande stoppet för GMO-livsmedel från USA. Trots att undersökningar visar att 80 procent av konsumenterna, och lika stor andel bönder,

inte vill ha GMO.

– För Sveriges del räknar vi med 17 procents exportökning till USA och importen kommer öka med 15 procent. Vi talar om en BNP-ökning på 0,1 procent i Sverige, och över 4.000 kronor för en familj på fyra personer varje år, säger Björling till SVT.

Det är något hon inte har en aning om egentligen.

När en minister kommer med så exakta siffror finns det anledning att tvivla.

Påminner om alla de löften som eliten lovade före folkomröstningen om EU.

RUNE LANESTRAND, Vänersborg

Bojkotta Palestina-ockupationen

I BÖRJAN AV JUNI hölls det fjärde mötet för den palestinska rörelsen för bojkott av israeliska varor, idrott och kultur i Betlehem på Västbanken. Mötet slog liksom tidigare fast att en bojkott av Israel är nödvändig för att tvinga regimen att ge upp ockupationen av Palestina.

EU handlar i dag 15 gånger så mycket med olagliga isrealiska bosättare som med palestinier på Västbanken. Räknat per person är förhållandet 100 mot en. Bo-

sättarna stjäla palestinernas vatten för att odla apelsiner, tomater och avocado – som sedan säljs på våra marknader.

En bojkott innebär att vi tills vidare inte har något kulturellt, vetenskapligt eller idrottsligt utbyte med Israel så länge som ockupationen fortsätter. Ungefär som med Sydafrika innan man avskaffade apartheid.

Bojkotta ockupationen!

GUNNAR OLOFSSON
Göteborg

Portugals utveckling är en sorglig visa

STRAX INTILL DEN portugisiska parlamentsbyggnaden ligger Mario Soares eleganta stiftelse; den vårdar såväl kulturarvet som den politiska demokratin. Soares, som hunnit bli 89 år, var landets förste demokratiskt valde premiärminister och den förste socialistiske presidenten. Senast jag mötte honom bekymrade han sig för de svenska socialdemokraternas högerorientering. I dagarna har han sänt ut en bekymrad kommuniké om Portugals högerregering: Den är döende och den drar skam över landet med sin fattigdoms- och arbetslöshetsalstrande politik. Soares skriver i Diário de Noticias (DN).

På svenska DN:s ledarsida kan man annars läsa att det börjar gå bättre för Portugal tack vare att landet styrs av en blocköverskridande regering. Regeringsalliansen består annars av två utpräglade högerpartier; det ena länge en samlingsplats för fascismens teknokrater: Carl Bildts vänner, som på 70-talet stod emot folkets demokratikamp.

Från befrielsen den 25 april 1974 har Portugal tvingats bli en lydstat åt EU-kommissionen och Valutafonden. Den tragedin är som en text till en fado triste, landets vemodiga musik.

OLLE SVENNING
Stockholm

EU-kommissionen vill monopolisera fröer

EU-KOMMISSIONÄREN Tonio Berg lade nyligen fram ett lagförslag om att förbjuda alla av EU icke godkända fröer och plantor meddelar Natural News. Den kallas Plant Reproductive Material Law och skall administreras av EU Plant Variety Agency. Förordet talar vackert om att bevara mångfald och att skydda amatörsorterna. Men i beslutsatserna gäller lagförslaget gäller även privatpersoner och skogs-

bruket, och är så allmänt skrivet att det också kan gälla djur och självsädd. RealSeeds.co.uk kallar det för den slutliga lösningen Monsanto, DuPont och de andra stora utsädesföretagen. Att spara fröer eller ta sticklingar skulle bli en kriminell handling. Allt annat än de stora bolagens utsäde och plantor blir olagligt. Avgifterna för godkännande kan bli dryga.

HANS STERNLYCKE, Göteborg

Gå med i Folkrörelsen Nej till EU:s grupp på Facebook. 1551 personer har redan gjort det. Där får du dagliga kommentarer till vad som händer inom EU och de enskilda EU-länderna.

BAKTANKAR FRÅN EN EU-RABULIST

STÄNGDA GRÄNSER OCH ökad främlingsfientlighet håller på att skapa en "global underklass" som består av de 214 miljoner som just nu är på flykt, av politiska eller ekonomiska skäl. Det skriver människorättsorganisationen Amnesty International i sin årliga rapport.

– De som flyr från konflikter är oskyddade. Alltför många regeringar bryter mot mänskliga rättigheter och kallar det gränskontroll, säger Amnestys generalsekreterare Salil Shetty i en kommentar till rapporten, som behandlar situationen under 2012.

Särskilt EU-länderna får hård kritik i Amnestyrapporten: "Europeiska unionen inför gränskontroller som utsätter migranter och asylsökande för livsfara. Och över hela världen blir dessa människor inlåsta i läger, i de värsta fallen i metallburar eller till och med containrar."

PERSONER SOM VISTAS i Sverige utan tillstånd, så kallade papperslösa, får från första juli samma rätt till subventionerad sjukvård som asylsökande, enligt ett riksdagsbeslut den 22 maj. Det innebär, för vuxna, vård som inte kan anstå, inklusive tandvård, mödrahälsovård och vård vid abort. Papperslösa barn ska erbjudas samma vård som bosatta i länet och asylsökande barn.

Fem vårdorganisationer, däribland Läkarförbundet och Vårdförbundet, kritiserade den 20 maj regeringens förslag i en debattartikel i Svenska Dagbladet om att papperslösa flyktingar bara ska få rätt till "vård som inte kan anstå". De skriver: "Hälsa är enligt vår mening inte en migrationspolitisk förhandlingsbricka utan en grundläggande fråga om mänskliga rättigheter. Sverige är ett av de länder i Europa som har strängaste lagstiftning vad gäller vård till papperslösa. Att en majoritet i riksdagen vill fortsätta på det sättet

är en vårdskandal som upprör världens yrkesprofessioner, därför att detta på ett fundamentalt sätt strider mot grundläggande etiska principer."

Riksdagsbeslutet är trots detta ett litet steg i rätt riktning. Det framgår av att främlingsfientliga och ärkereaktionära Sverigedemokraterna [SD] röstade emot.

JAG HAR FÅTT MEJL som svar på ett mejl som jag skickade i mitten av juli:

"Hej Gösta. Tack för ditt e-brev till statsminister Fredrik Reinfeldt. Jag har i uppdrag att svara dig. Du frågar i ditt e-brev om EMU:s tredje steg. I Sverige saknas det idag ett brett folkligt stöd för ett inträde i EMU:s tredje steg och regeringen har inte heller för avsikt att verka för ett inträde i dagsläget. Det är alltså inte aktuellt för Sverige att införa Euron.

Återigen tack för att du tog dig tid att skriva till statsminister Fredrik Reinfeldt. Jag vill även önska dig en fin sensommar.

Med vänliga hälsningar, Jesper Gyberg."

Det är bara när EU-anhängarna på förhand tror att de ska vinna som det är aktuellt med en folkomröstning. Principiellt är bara förnamnet.

I BÖRJAN AV JULI inleddes samtal om ett storskaligt frihandelsavtal mellan USA och EU. Samtidigt skulle två arbetsgrupper ha diskuterat USA:s omfattande spionage mot EU:s medlemsstater och institutioner, som nyligen avslöjades av den tidigare NSA-anställda Edward Snowden och den brittiska tidningen The Guardian. Men det stoppades av Sverige och Storbritannien som lade in veto.

I stället ska en högnivågrupp enbart diskutera amerikanska underrättelsetjänsten NSA:s så kallade Prismprogram, som lagrar information om internet- och teletrafik i Europa – men spi-

onaget, bland annat buggning av EU-delegationernas kontor i Washington och vid FN-högkvarteret i New York samt övervakning av tele- och datatrafiken vid EU:s ministerråds högkvarter i Bryssel från de amerikanska lokalerna i Nato-högkvarteret några kilometer bort, anses vara en alltför brännande fråga för att tas upp i samband med frihandelsamtalen.

Det är ett märkligt agerande av både Storbritannien och Sveriges EU-minister Birgitta Olsson. Och kanske i sig ett resultat USA:s snokande i EU:s interna angelägenheter eftersom målet med avlyssningen av till exempelvis EU:s ministerråd kan antas vara att skaffa information om splittring mellan EU-länderna i viktiga frågor.

DE POLSKA BYGGARBETARE som renoverar ett garage i Räcksta utanför Stockholm får 35 kronor i timmen och bor i baracker på arbetsplatsen. Efter att ABC Nytt avslöjat arbetsvillkoren hotar nu Stockholms Parkering att säga upp avtalet med byggföretaget om arbetarna inte får avtalsenliga löner och andra villkor. Det kommunala bolaget Stockholms Parkering har anlitat det tyska byggföretaget Züblin som i sin tur har anlitat två underleverantörer för att utföra jobbet.

Det var ju detta som inte skulle hända lovade EU-anhängarna för snart 20 år sedan och viftade med en ensidig svensk förklaring som fogats till anslutningsfördraget. I dag är det knäpp tyst om detta "undantag" helt enkel därför att det inte har mer värde än pappret som det är skrivit på.

Men detta löfte från ja-sidan var en av de sakfrågor som avgjorde folkomröstningen till deras fördel. Utan denna svenska förklaring hade inte LO kunnat lura en stor andel av sina egna medlemmar att rösta ja (även om majoriteten Itrotsade ledningen och röstade nej).

SVENSKT NÄRINGSLIVS vd Urban Bäckström skriver i en krönika i tidskriften Entreprenören [6/13] om "de framsynta reformer som genomfördes på nittiotalet". Han tänker bland annat på "den genomgripande skattereformen, på EU-medlemskapet och på att riksbanken blev självständig". Men mycket vill ha mer. "Det finns flera grundläggande områden som i dag fungerar långt ifrån tillfredställande", skriver Urban Bäckström och efterlyser "marknadsinriktade reformer" på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden.

SD-LEDAREN JIMMIE Åkesson tycker att Grekland gjort helt rätt som stängt flyktvägen från Syrien med stängsel och gränsvakter mot Turkiet. "Alla människor som är på flykt kan inte komma till vår del av världen", säger han i en intervju i Expressen ([23 augusti]).

Varje dag flyr ungefär 7.000 syrier till något av grannländerna där förhållandena i flyktinglägren är omänskliga. Totalt har Syriens grannländer tagit emot 1,8 miljoner syrier. Och inne i landet beräknas över 2,5 miljoner vara på flykt. EU-länderna har tillsammans hittills endast tagit emot 43.000.

Mot den bakgrunden framstår SD:s omedmänsklighet och främlingsfientlighet med all önskvärd tydlighet.

GÖSTA TORSTENSSON

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Pölgatan 5
414 60 Göteborg

GALLERIET/SARA GRANÉR

